

Priopćenje za medije Agencije Europske unije za temeljna prava
Beč, 10. lipnja 2021.

Na putu prema oporavku od COVID-a 19 uz poštovanje temeljnih prava

Pandemija bolesti COVID-19 otkrila je nedostatke u poštovanju temeljnih prava na zdravlje, obrazovanje, zapošljavanje i socijalnu zaštitu u cijelom društvu. U Izvješću o temeljnim pravima za 2021. Agencije Europske unije za temeljna prava opisuju se dalekosežni utjecaj pandemije na prava i predlaže najbolji način za rješavanje sve većih nejednakosti i prijatnji društvenoj koheziji.

„Bolest COVID-19 stavila je na probu rješenja sustava za zaštitu temeljnih prava u cijelom EU-u”, izjavio je ravnatelj Agencije Europske unije za temeljna prava [Michael O’Flaherty](#). „Vlade trebaju uspostaviti trajne strukture za suzbijanje nejednakosti, rasizma i isključenosti. Samo pristup utemeljen na pravima može vladama omogućiti izgradnju uključivih društava.”

U [Izvješću o temeljnim pravima za 2021.](#) Agencije Europske unije za temeljna prava razmatraju se ostvarenja, ali i neispunjeni ciljevi u području zaštite ljudskih prava u EU-u tijekom protekle godine. U [poglavlju o koronavirusu](#) preispituje se utjecaj pandemije na temeljna prava u svakodnevnom životu ljudi, posebno ranjivih skupina, kao što su starije osobe, osobe s invaliditetom, Romi i migranti.

Ubuduće bi se vlade trebale savjetovati s nacionalnim tijelima za ljudska prava radi procjene načina na koji njihova djelovanja u području javnog zdravstva utječu na temeljna prava. Trebale bi učiniti i sljedeće:

- povećati otpornost službi za obrazovanje, zdravstvo i socijalnu skrb kako bi one mogle ispuniti potrebe svih
- usvojiti digitalna rješenja, premostiti digitalni jaz i spriječiti dezinformacije
- obratiti pažnju na visokorizične skupine, kao što su osobe u sustavu skrbi, pritvorene osobe ili beskućnici,
- osigurati pravedan i ravnopravan pristup cjepivima.

Ostala ključna pitanja tijekom 2020. bila su:

- **Rasizam** – pandemija je potaknula diskriminaciju, zločine iz mržnje i govor mržnje prema manjinama, posebno imigrantima i Romima. Istodobno, pokret „Black Lives Matter” („Životi crnaca su važni”) i prvi [akcijski plan EU-a protiv rasizma](#) mobilizirali su napore za suzbijanje rasizma u Europi. Države članice EU-a trebale bi pojačati svoje napore na suzbijanju rasizma putem nacionalnih akcijskih planova, kažnjavati zločine iz mržnje, pružati podršku žrtvama i sprječavati diskriminirajuće etničko profiliranje u postupanju policije.
- **Migracija** – Europska unija nastavila se suočavati s izazovima u pogledu poštovanja temeljnih prava na granicama. Migranti su stradavali na moru, bili izloženi nasilju i prisilnom vraćanju na kopnenim granicama i boravili u prenatrpanim prihvatnim centrima. U skladu s prijedlogom EU-ova pakta o migracijama i azilu, države članice EU-a trebale bi provoditi učinkovit i neovisan nadzor s ciljem borbe protiv kršenja prava na granicama. Također bi trebale osigurati odgovarajuće objekte u prihvatnim centrima.
- **Prava djeteta** – mnoga su djeca patila tijekom pandemije, posebno ona koja u nepovoljnom ekonomskom ili socijalnom položaju. Obrazovanje na daljinu bilo je teško bez pristupa internetu ili računala. Poraslo je i zlostavljanje djece tijekom zabrane kretanja i karantene. EU treba podržati inicijative u okviru budućeg [europskog jamstva za djecu](#), koje je usmjereno na područja i skupine najteže pogođene pandemijom. Države članice EU-a trebale bi osigurati da sva djeca imaju ravnopravan pristup obrazovanju te da su zaštićena od zlostavljanja.

U izvješću se sažimaju i analiziraju najvažniji događaji u području ljudskih prava u EU-u tijekom 2020. Ono sadržava i [prijedloge za djelovanje](#) koji se odnose na Povelju Europske unije o temeljnim pravima i njezinu primjenu u državama članicama, ravnopravnost i nediskriminaciju, borbu protiv rasizma i srodnih oblika netolerancije, uključivanje Roma, azil, granice i migracije, informacijsko društvo, privatnost i zaštitu podataka, prava djeteta, pristup pravosuđu te provedbu Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom (CRPD).

Za dodatne informacije obratite se na: media@fra.europa.eu / Tel.: +43 1 580 30 653